

عکس: رضا معطریان/ایران

دولت سیزدهم
تاکنون بالغ بر ۸۰
لایحه به مجلس
تقدیم کرده است
و غالب این لوائح
هم اعلام وصول
شده‌اند. از این
میان جز لایحه
بودجه سالانه که
اهمیت و اثرگذاری
خاص خود را دارد،
می توان به لوائح
کارگشای متعددی
اشاره کرد

بودن تمرکز داشته؟

برای تدوین لایحه هفتم توسعه، تجربه شش برنامه قبلی را داشتیم که بر اساس آمار و به طور متوسط تنها ۳۰ درصد اجرا شده‌اند. اگر چه بخشی از این عدم اجرا به خاطر ضعف مدیران و مجموعه اداری کشور بوده، اما احتمالاً یک بخش به دلیل واقعی نبودن و قابل اجرا نبودن برنامه‌ها بوده است، اینکه تدوین برنامه هفتم طولانی شد برای این بود که برنامه نهایی دقیق، عملیاتی و اجرایی باشد تا با پایبندی که این دولت به قانون دارد واقعاً اجرا شود. تأکید دولت بر واقع نگری است. موضوعی که در بعضی تکالیفی که بر عهده دولت گذاشته شده و می شود، مورد توجه قرار نمی گیرد. مثلاً در مورد توزیع کالابریگ با وجود همه تلاش‌هایی که شد، زیرساخت لازم فراهم نبود. خب یک عده‌ای اشکال گرفتند. اما به این توجه نداشتند که زمینه مناسب برای اجرای قانون وجود نداشته است. برخی نمایندگان دستاوردهای دولت را بویژه در عرصه اقتصادی کافی نمی دانند. به نظر توقع بیشتری داشتند که در این دو سال دولت تغییرات بیشتری در شرایط اقتصادی و معیشتی جامعه ایجاد کند.

برحسب تجربه می گویم: نمایندگان مجلس شاید فرصت نداشته باشند که در نطق چند دقیقه‌ای خود نقاط قوت را بگویند. حالاً البته گاهی در بیانیه‌ها از برخی اقدامات و دستاوردها تقدیر می کنند ولی بالاخره نماینده می خواهد ظرف ۲ دقیقه درباره حوزه انتخابیه اش صحبت کند. طبیعتاً فرصت نیست کارهای انجام شده را بگوید بلکه می خواهد کارهای جدیدی هم انجام شود لذا اگر کسی بعضی نطق‌ها و تذکرات مجلس را دنبال کند، گمان می کند که در کشور فقط کمبود و مشکلات است. البته توقع این است نقاط قوت را هم ببینند و اگر کاستی هست واقع نگر باشند. باید در نظر داشت که در سال ۱۴۰۱ حداقل سه ماه درگیر آشوب بودیم. اغتشاش و آشوب قطعاً آثار نامطلوب اقتصادی دارد. روی سرمایه گذاری، گردشگری، مراودات با کشورهای دیگر و بسیاری از موارد دیگر اثر منفی می گذارد. اینکه کشور درگیر یک جنگ اقتصادی و ترکیبی است و دشمن انواع شیوه‌ها مثل ایجاد تلاطم در بازار ارز و... را به کار می برد، انکار شدنی نیست. اگر کسی کار اجرایی کرده باشد این مسائل را بهتر درک می کند. امیدواریم در سال پایانی این مجلس با همدلی و هم افزایی بتوانیم خدمات مؤثری به نفع مردم انجام دهیم و موجبات پیشرفت کشور را فراهم آوریم.

بود توسط دولت سیزدهم اجرا شد.

ارزیابی تان از روند بررسی و تصویب لوائح در مجلس چیست؟ حضور نمایندگان انقلابی و فعال در مجلس باعث شده طرح‌ها زیادی ارائه شود، آنقدر که گاهی نوبت به بررسی لوائح نمی رسد. در این مورد هم مقام معظم رهبری قبلاً بیان داشتند که لایحه باید بر طرح مقدم باشد. تدوین یک لایحه با نظرات کارشناسی یک وزارتخانه تدوین می شود، در کمیسیون‌های دولت اول در کارگروه و بعد در خود کمیسیون بررسی می شود و بعد در هیأت دولت مورد رسیدگی قرار می گیرد و به رأی گذاشته می شود و سپس در کمیسیون دولت و صحن رسیدگی می شود، بعضاً روی برخی لوائح تا تقدیم به مجلس یک یا دو سال کار کارشناسی می شود؛ رئیس محترم مجلس هم بر این باور است که اصل بر ترجیح لوائح دولت بر طرح‌های نمایندگان است.

در مورد لوائح اقتصادی همچون لایحه بودجه یا لایحه تقویت اختیارات بانک مرکزی... آنچه در نهایت به تصویب نمایندگان رسید با ایده دولت که برای حل مسائل کشور طرح ریزی شده بود، چه نسبتی داشت؟

اینکه در مجلس تغییراتی در حد معقول و معمول روی لوائح اعمال شود، طبیعی است و دولت هم توقع ندارد هر چه به مجلس فرستاد صد درصد تصویب شود. منتهی انتظار این است که تغییرات به گونه‌ای نباشد که اجرا دشوار شود یا انسجام کار را به هم بزند. در مورد لایحه بودجه ۱۴۰۲ که ابلاغ شده تغییراتی صورت گرفته که در بعضی موارد قابلیت اجرا ندارد یا کار را با سختی مواجه می کند. در این موارد آقای رئیس جمهور از هیأت دولت خواسته مواردی را که امکانپذیر نیست در همین سه ماهه اول سال اعلام کنند و نگذارند که کار از کار بگذرد و بعد دستگاه‌های نظارتی بگویند چرا دولت قانون بودجه را اجرا نکرد. به همین دلیل قرار است اصلاحیه یا متمم بودجه را برخلاف دولت‌های گذشته به سه ماه آخر سال موکول نکنیم بلکه در همین آغاز کار تقدیم مجلس کنیم تا بررسی و اصلاح لازم صورت گیرد و بعد هم برای اجرای آن جدیت به خرج بدهیم.

خود دولت در تدوین لوائح و به طور ویژه در مورد لایحه برنامه هفتم توسعه تا چه حد روی اجرایی

نمی ماند، رضایت و اعتمادش جلب می شود، ولی گاهی اوقات به نتیجه رساندن بعضی تقاضاها امکانپذیر نیست؛ چرا که مدیر اجرایی با محدودیت‌های مالی و قانونی مواجه هست. در هر صورت، با توصیه‌های اخیر حضرت آقا امیدواریم هماهنگی و همراهی خوبی بین دو قوه فعلی صورت بگیرد.

دولت سیزدهم در مواجهه با مشکلات اقتصادی که بعضاً مشکلاتی مزمین بودن یا از دولت گذشته بر جای ماندند، در موارد متعددی ترجیح داد با ارائه لایحه کشور را در مسیر حل بنیادین مسائل مبتلابه قرار دهد. اگر قرار باشد به فهرستی از راهگشایترین این لوائح ارسالی اشاره کنید، این فهرست شامل کدامین لوائح است؟

دولت سیزدهم تاکنون بالغ بر ۸۰ لایحه به مجلس تقدیم کرده است و غالب این لوائح هم اعلام وصول شده‌اند. از این میان جز لایحه بودجه سالانه که اهمیت و اثرگذاری خاص خود را دارد، می توان به لوائح کارگشای متعددی اشاره کرد، مثلاً لایحه الحاق موادی به قانون ساماندهی صنعت خودرو که برای واردات خودروهای کارکرده ارسال و کلیات آن تصویب شد؛ لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی به سازمان همکاری شانگهای که در واقع مجموع ۵۰ لایحه بود و عضویت دائم ج.ا.ا. در این سازمان پر قدرت اقتصادی گام برجسته‌ای در دیپلماسی کشور بود؛ لایحه تقویت اختیارات بانک مرکزی در مدیریت بازار ارز با هدف کنترل نوسانات این بازار و اثرات آن بر قیمت دیگر کالاها؛ لایحه تخصیص مالیات به انجام معاملات مکرر واحدهای مسکونی و اراضی با کاربری مسکونی؛ لایحه ساماندهی و نظارت بر تجارت مرزی و کوله‌بری و ایجاد اشتغال پایدار برای مرز نشینان؛ لایحه ایجاد منطقه آزاد تجاری صنعتی مازندران؛ لایحه اصلاح ماده ۴ قانون احیا و بازسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری از جمله لوائح تقدیمی دولت به مجلس است.

علاوه بر این دولت سعی کرده است از برخی لوائح تدوین شده در دولت گذشته و نیز طرح‌های مفید که توسط نمایندگان ارائه شده، حمایت کند. لایحه رتبه‌بندی معلمان از جمله لوائح دولت قبل بود و با وجود تنگناهای مالی دولت موافقت خود را اعلام کرد و علیرغم اشکالاتی که در مقام اجرا به لحاظ مهلت کم سه ماهه که برای رتبه‌بندی تعیین شده